

KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY
Posudek diplomové práce

Autor: Zuzana Zeleňáková

Studijní obor: Učitelství pro 2. stupeň ZŠ – český jazyk a literatura

Název práce (česky/anglicky): Bilingvismus u českých žáků v zahraničí /
Bilingualism Among Czech Students Abroad

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Jelínek, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Jana Bílková, Ph.D.

Hodnoticí kritéria	Hodnocení
Soulad názvu práce s obsahem, cílem, anotací, obsahem a závěrem	A
Teoretická podkladová koncepce, metodika/metodologie, terminologie	B
Schopnost analýzy excerpovaného materiálu/předmětu výzkumu a následné syntézy, interpretace a argumentace	B
Sekundární literatura, tvůrčí aplikace, schopnost kritického komentáře	B
Struktura práce (výstavba textu, adekvátnost použitých stylistických prostředků), dodržení ortografické a gramatické normy, bibliografický a poznámkový aparát, jednotný způsob citací	A

Pozn.: Pro hodnocení se používá zavedené vysokoškolské klasifikace, tedy: A,B,C,D,E,F. Pokud diplomant obdrží v jednom (nebo více) z kritérií hodnocení F, pak je celá BP/DP považována za nedostatečnou.

Vyjádření vedoucího práce k antiplagiátorské kontrole:

Celková podobnost činí 19 %, což je samo o sobě poměrně vysoké číslo, jde však o korektně označené citace ze sekundární literatury, případně o místa, která se podobají pasážím v pracích věnovaných podobnému tématu – v žádném případě se nejedná o plagiátorství.

Hodnocení práce – návrh klasifikačního stupně: B

Náměty pro obhajobu (formou otázek):

1. Domnívá se autorka, s ohledem na informace, které o otázkách bilingvismu získala a zpracovala, že by větší počet bilingvních osob mohl přispět k větší kreativě a flexibilitě společnosti jako celku, nebo vnímá rozdíly mezi monolingvními a bilingvními lidmi jako především individuální otázku a z celospolečenského hlediska jako spíše zanedbatelné?
2. Jednou z uváděných typických chyb (kterou bychom, na rozdíl například od záměny i/y, neočekávali u monolingvních žáků žijících v Česku) je nesprávné značení kvantit samohlásek. Setkala se autorka s nějakým způsobem či metodou, jak v tomto ohledu žákům mimo ČR pomoci?
3. Existují podle autorky zásady, ze kterých by mohli vycházet všichni učitelé bilingvních dětí, ať už jde o kombinaci češtiny a kteréhokoliv jiného jazyka, nebo se spíše domnívá, že pro každý jazyk budou možné problémy a nástrahy, s nimiž je nutné se vyrovnávat, odlišné a specifické?

Další poznámky k práci, kritické připomínky:

Práci považuji za cennou, a to jak tématem, tak do velké míry i zpracováním. Zvolené téma je dostatečně originální a prakticky přínosné a informace v teoretické části vhodně kombinují vzhled do staršího pohledu na problematiku s novějšími výzkumy. Samostatný výzkum autorky je pak zpracován v rámci možností zevrubně a umožňuje udělat si konkrétní obrázek o obtížích, se kterými se česko-španělští bilingvní žáci potýkají.

Jedinou výhradou – kterou míním jen částečně jako výhradu, částečně spíše jako inspiraci pro další případné úvahy nad tématem – je snad až příliš málo ambiciózní cíl, jenž se zdá být vlastně čistě deskriptivním. Z textu se získává čtenář především povědomí o tom, který typ chyb v žákovských pracích kvantitativně převažoval, a informaci, že zkoumaný vzorek žáků si v oblasti českého jazykového projevu vedl víceméně velmi dobře. V některých případech (slovní zásoba, skloňování, délka samohlásek) jsou sice tato zjištění doplněna (odůvodněnou) spekulací, jak tyto chyby souvisejí s bilingvismem žáků, i tak se však domnívám, že v této oblasti mohla práce zajít ještě dále a pokusit se o hlubší vysvětlení některých jevů (například i na konkrétnějším srovnání se španělštinou).

Z hlediska pravopisného i typografického je práce na vysoké úrovni. Vyjadřování je kultivované, pouze na několika málo místech zní odborný styl trochu šroubovaně (kupříkladu „výrazy pro pojmenování v českém jazyce“, s. 75). U formulace „Celkem šesti chyb se dopustili žáci v oblasti tvoření nových neexistujících výrazů...“ na též straně bych dle smyslu výpovědi očekával spíše zápis „tvoření nových, neexistujících“. Jinou drobnou výtkou by mohlo být časté užívání slovesa „být“ ve významu „existovat“ (například „První věková kategorie je v rozmezí od 18 měsíců do tří let“, s. 38). U poznámek pod čarou je preferováno umístění odkazu až po závorku. Tyto postřehy se však týkají skutečných detailů a rozhodně by neměly vést ke sníženému hodnocení.

Datum a podpis vedoucího práce: 12. 12. 2023